

гостріше сформулювати проблему і авторську позицію. У коментарі зазвичай присутній аналіз в стислій формі, а на перший план виходять оцінка і прогноз. Незмінним загальним ознакою, що характеризує спортивний коментар в цілому, є об'єктивно-суб'єктивне роз'яснення сенсу, ходу і значення спортивного дійства.

З розвитком аудіовізуальних технологій, специфіка спортивного коментаря стала більш широкою: він може бути не тільки одним компонентом повідомлення (наприклад, коментар тренера команди з приводу перемоги чи програшу команди), а й бути самостійною частиною передачі, синкретизуючись з репортажем. Аудиторія не тільки хоче дізнатись про закінчення події у доко-наному стані, а й побачити її перебіг, який повинен коментувати фахівець з певного виду спорту чи журналіст із певними профе-сійними компетенціями.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гід журналіста / укладач А. Лазарева. – К., 1998. – 96 с.
2. Лаврик О. Жанрово-стильові особливості репортажу в українській спортивній пресі / О. Лаврик // Теле- та радіожурналістика : зб. наук. праць. – 2010. – Вип. 9. Ч. 1. – С. 196–201.
3. Тертычный А. Жанры периодической печати : учебное пособие / А. Тертычный. – М. : Аспект Пресс, 2000. – 296 с.

Миськів К. А.,
студентка,
Національний авіаційний
університет (м. Київ)

ТРАДИЦІЇ РАДІОПЕРЕДАЧ КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОЇ ТЕМАТИКИ В УКРАЇНСЬКОМУ РАДІОЕФІРІ

Радіомовлення – це вид журналістики, що поширює інфор-мацію через передавання усних повідомлень в ефірі й трансляцію музичних і драматичних передач. За визначенням журналісти-кознавця І. Л. Михайлина, носієм інформації в радіожурналіс-тиці є звук, що передається на будь-які відстані і сприймається негайно, практично в момент передачі сигналу з передавального пристрою. Тому цей вид журналістики найоперативніший [4, 28].

На радіо журналісти піднімають усі теми, що стосуються суспільно-політичного життя людей. Проте не менш важливими є культурно-мистецькі програми, які не лише інформують людей, але й виконують розважальну функцію. На нашу думку, куль-

турно-мистецькі радіопрोगрами – це перш за все радіопередачі, в центрі уваги яких лежать події культурно-мистецького життя країни. Їх основною тематикою є: новинки книговидавництва, проведення виставок, презентацій, театральних вистав і кінопоказів. Також, вони анонсують вихід нових об'єктів культурно-мистецького простору (книжок, творів живопису, скульптури, кіноіндустрії тощо).

Висвітлення інформації з культурно-мистецького життя в радіожурналістиці вимагає відповідних вмінь та навичок. Перш за все, журналіст має пам'ятати, що спілкування зі слухачами відбувається без візуальних засобів, тож необхідно так передати певні факти, щоб людина могла безперешкодно уявити все. Залучення новітніх технологій та можливостей Інтернету дало змогу поєднати аудіо-та візуальний контент, створивши так звану конвергентну журналістику. Згідно з визначенням дослідниці Л. Землянової, конвергенція – це взаємодія та об'єднання різних каналів і засобів зв'язку в умовах мультимедійних процесів та інформаційних супермагістралей, що здійснюються завдяки широкому втіленню нових технологій, які забезпечують застосування цифрової трансмісії інформації в комутованих комп'ютерних та телефонно-кабельних лініях [5, 97]. Тож сьогодні є змога слухати і дивитися «Радио Вести» одночасно. Така практика дозволяє реципієнтам бачити журналіста й гостя студії, спостерігати за їх емоціями та, безпосередньо, долучатись до обговорення певної проблеми.

Українське радіо «Культура» позиціонує себе як радіо для тих, хто любить музику, літературу, театр і прагне долучитися в інтерактивному ефірі до обговорення найширшого спектру тем за участі відомих діячів культури і мистецтва – знаковими посталями в Україні[1].

Журналісти Українського радіо «Культура» представляють в ефірі всі напрямки культурно-мистецького життя країни. «Бібліотека української класики» – це можливість долучитися до вивчення сторінок української літератури. Народні артисти України читають прозу та вірші класиків української літератури. Останніми до розгляду пропонувалися байки Степана Руданського, листи Вінсента ван Гога, творів Михайла Коцюбинського, Володимира Винниченка, Всеволода Нестайка та Корнія Чуковського.

«Літературний смак» – це обговорення новинок літератури з письменниками, видавцями, літературознавцями та літературними критиками. Журналіст Ярослав Карпець спілкувався з журналістом Володимиром Патолою, поетом Леонідом Стрельником

та поетесою Оленою Гесейною. Під час розмови в студії митці читають фрагменти творів і обговорюють з журналістом.

Художньо-публіцистичні передачі представлені театральними програмами «Магія театру», «Мій театр», «Театр вихідного дня», «Театр одного актора», літературними – «Нобелівські лауреати», «Письменники Розстріляного відродження», «Прем'єра книги», «Розкажи мені казку», «Червоне і чорне. Сучасна українська проза», «Читач».

Таким чином, Українське радіо «Культура» охоплює велику кількість тем для висвітлення культурно-мистецького життя. Розраховані передачі на широкі кола слухачів. Знайти передачі до смаку тут мажуть і малюки, і люди старшого покоління.

Стильне радіо «Перець FM» нетрадиційно подає інформацію культурно-мистецького змісту. Програма «Историческая справка» повідомляє про всі факти і події з біографії популярних музичних виконавців.

«Культпоход» – програма про культурне життя країни, де подається коротка інформація про важливі події з культурно-мистецького життя.

Унікальною є програма з красномовною назвою «Літературний генделік», де журналіст та письменник Юрай Курай виголошує літературні перли. Як радить радіо «Перець FM»: «Большая литература маленькими стопочками!» [3].

«Громадське радіо» – це незалежна «розмовна» радіостанція, яка щодня подає останні й найважливіші новини та аналіз поточних подій, не профільтованих через інтереси влади, бізнесменів чи політики [2].

Серед культурно-мистецьких програм на «Громадському радіо» представлені 3 передачі: «Антенa» – це програма для «тренування смакових рецепторів і накачування м'язів читання, бачення, слухання, думання» [2]. У рамках програми можливі читання прози чи поезії та розмови на теми літератури й мистецтва; «Інтерв'ю» – це бесіди з визначними діячами політики, економіки, суспільства, міжнародного життя, та, звісно, культури й мистецтва і програма «Пора року», в якій Андрій Куликов, журналіст і медіа-експерт, грає для слухачів сучасну українську музику.

Журналісти традиційно вдаються до жанрів радіожурналістики, які сформувалися історично. Жанр радіоінтерв'ю дозволяє найширше продемонструвати певну течію в культурно-мистецькому просторі, провести відповідні паралелі і, звісно, показати талант особистості.

Проаналізувавши найбільші радіостанції України, ми дійшли висновку, що культурно-мистецька тематика розвинута на дуже високому рівні. Журналісти надають загальну інформацію для ознайомлення слухачів із загальними тенденціями сфери культури і течіями мистецтва, запрошують до студії гостей, які на власному прикладі тлумачать процеси, що відбуваються в культурно-мистецькому просторі, а живе виконання пісень та літературних творів демонструє багатство та перспективи подальшого розвитку цієї сфери людського життя.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Архів програм Українського радіо «Культура» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://radiokultura.org/page/15.html?name=Arhiv>
2. Архів програм радіостанції «Громадське радіо» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://hromadskeradio.org/programs>
3. Архів програм радіостанції «Перець FM» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://stilnoe.fm/site/programs.php>
4. Журналістика: словник-довідник / [авт.-уклад. Михайлин І. Л.]. – К. : Академвидав, 2013. – 320 с. – (Серія «Notabene»).
5. Землянова Л. Конвергенція / Л. М. Землянова // Зарубежная коммуникативистика в преддверии информационного общества : Толковый словарь терминов и концепций. – М., 1999. – С. 97.

Саламатіна А. В.

студентка,

Запорізький національний університет

МЕДІА-МАНІПУЛЯЦІЇ НА ТЕЛЕБАЧЕННІ. МЕТОДИ ЗАХИСТУ ВІД НЕГАТИВНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО ВПЛИВУ

В сучасних умовах глобалізації, суспільство все більше потребує нової інформації. На сьогодні доречно зважати про наявність розгалуженої системи інформаційних потоків та явища інформаційного вибуху. Одним з передових засобів постачання інформації ще з 20-х років ХХ століття є телебачення. З розвитком цього виду аудіовізуальних ЗМІ, телебачення взяло на себе роль не лише інформатора, але й маніпулятора громадською свідомістю. Сьогодні технології маніпулювання свідомістю саме че-